

Wprowadzenie

Prawo ochrony środowiska stanowi dziedzinę nauki występującą w ramach jednej z gałęzi prawa publicznego – prawa administracyjnego. Dziedzina ta jest niezwykle obszerna i złożona, o czym świadczy mnogość należących do niej zagadnień, a zarazem wielość aktów prawnych stanowiących normatywną ich determinantę. Jednym z tych zagadnień jest – będąca przedmiotem tego komentarza – problematyka dostępu do informacji o środowisku.

Analiza prawno-historyczna w zakresie systemowego usytuowania kwestii związanych z udostępnianiem informacji o środowisku obnaża w tym zakresie niezdecydowanie ustawodawcy. Pierwotnie zagadnienia związane z udostępnianiem informacji o środowisku stanowiły przedmiot regulacji DostŚrodInfU. Następnie niemal w całości przeniesiono je do PrOchrŚrod. Współcześnie, podobnie jak na początku, ustawodawca ponownie uchwalił autonomiczny akt prawny poświęcony przedmiotowej problematyce. Jest nim ŚrodInfU.

Analiza treści przywołanego aktu ŚrodInfU pozwala stwierdzić, że cel ustawodawcy był dwojaki. Z jednej strony, było nim normatywne zdeterminowanie zagadnień związanych z oceną możliwych dla środowiska skutków, jakie może spowodować realizacja konkretnych działań. Z drugiej strony, celem tym było stworzenie instrumentów prawnych stanowiących gwarancję obiektywizmu tego procesu. Instrumenty te zostały określone w tytule komentowanego aktu. Są nimi: dostęp do informacji o środowisku i jego stanie, udział społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocena oddziaływania na środowisko.

W praktyce na tle przedstawionej regulacji prawnej powstają liczne problemy i kontrowersje. Związane są one przede wszystkim z mnogością postępowań administracyjnych prowadzonych w zakresie ochrony środowiska oraz powstającymi na ich tle różnymi zagadnieniami prawnymi. Przedmiotowy komentarz stanowić ma próbę rozwikłania tych kontrowersji. Z tego względu z założenia nie ma on stanowić opracowania o charakterze czysto naukowym. Choć rozważania naukowe także w nim występują, to jednak stanowić ma on praktyczne narzędzie w rozwiązywaniu problemów powstałych na tle postępowań związanych z dostępem do informacji o środowisku. W związku z tym kierowany jest on przede wszystkim do pracowników zatrudnionych w organach administracji rządowej i samorządowej, mających w swojej pracy na co dzień do czynienia z problematyką udostępniania informacji o środowisku. Z powodzeniem może również stanowić pomoc dydaktyczną dla studentów kierunków takich jak prawo, administracja i innych, w ramach których omawiane są kwestie dotyczące dostępu do informacji o środowisku. Komentarz może również stanowić praktyczne narzędzie służące pełnomocnikom, a także stronom w postępowaniach administracyjnych i sądowno-administracyjnych.

Integralnym elementem komentarza jest zbiór zawierający dokładnie opisane wzory dokumentów wydawanych w postępowaniach w zakresie udostępniania informacji o środowisku.

Komentarz uwzględnia stan prawny na 1.6.2016 r.

Bartłomiej Opaliński